

НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

доц. Мішеніна Н.В., студент гр. Емс-31/1м Говорушенко Р.В.

Розвиток ринкових відносин в Україні неможливий без ефективного та стабільного зростання економіки та виробництва конкурентоспроможної продукції, що відображає не лише ефективність діяльності окремого підприємства, але і економіки країни загалом.

Проблеми підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції розглядалися такими дослідниками як Кондратюк О.І., Заєць К.Д., Лукінова І., Саблук П., Ольховська Н.А., Гайдучкий П., Нелепа В. та інші.

Під конкурентоспроможністю сільськогосподарської продукції слід розуміти комплекс основних властивостей, що відрізняють її від товару-аналога, а частина продукції агропромислового комплексу, враховуючі її якісні властивості, належить до ринку монополістичної конкуренції, що дає можливість застосувати маркетингові дослідження, регулювати політику ціноутворення і стимулювати збут продукції [1, с.191].

Так як переважна більшість показників конкурентоспроможності базується на оцінці обсягів зовнішньої торгівлі, то аналіз конкурентоспроможності вітчизняної сільськогосподарської продукції на світовому аграрному ринку проводився, в першу чергу, з визначення частки сільськогосподарської продукції в загальному обсязі експорту України.

Загалом у 2013 р. порівняно з 2001 р. експорт сільгосппродукції з України зріс (у фактичних цінах) в 5 разів. Причому основним чинником такого зростання став експорт продукції рослинного походження, який збільшився в 7,3 разу, й питома вага якого у сільгоспекспорті збільшилася з 60 до 89 %. За цей самий час частка експорту сільськогосподарської продукції в експорті з України зростає удвічі – з 7,1 до 14,2 %.

Але існують чинники, які значною мірою перешкоджають зміцненню конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції на зовнішніх ринках, а саме: низький рівень розвитку вітчизняної фінансово – кредитної системи, відсутність галузевих кооперативних банків, нерозвиненість в Україні сфери страхування кредитних та виробничих ризиків; нерозвиненість інфраструктури АПК, що призводить до збільшення вартості виробництва, значних втрат продукції під час її транспортування та зберігання [1, с.191].

Л.В. Прокопеч вважає, що на формування конкуренції в сільському господарстві особливий вплив має матеріально-технічна база, кадрове забезпечення, раціональна спеціалізація та організація виробництва, якість продукції, товарність, низька собівартість, державна підтримка аграрного бізнесу. Формування конкурентних переваг підприємствами зумовлює зменшення собівартості та покращення якості продукції [2].

В.П. Черевань з групою авторів особливо важливу роль у підвищенні конкурентоспроможності продукції відводять її якості. При цьому іде мова не лише про формування національних підходів до нових стандартів якості, але і про розуміння якості в контексті генетично модифікованих культур [3, с.168].

Отже, для підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції необхідно вирішити такі завдання: створення новітніх технологій вирощування та підвищення урожайності сільськогосподарських культур; забезпечення сільськогосподарських товаровиробників сучасною технікою; налагодження сучасної інфраструктури аграрного ринку; підготовка висококваліфікованих кадрів для села; фінансування сільськогосподарського виробництва; вдосконалення цінової політики; урахування специфіки виробництва сільськогосподарської продукції в регіонах.

Таким чином, підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств залежить, з одного боку, від управлінських рішень на рівні самих підприємств, а з іншого – від державної підтримки суб'єктів господарювання.

1. Заєць К.Д. Державне регулювання виробництва та проблеми підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції / К.Д. Заєць // Науковий вісник БДФА. Серія: Економічні науки : зб.наук.праць / гол.ред. В.В. Прядко; Міністерство фінансів України, БДФА. – Чернівці: Технодрук, 2009. – Вип. 4. – С. 190-195.

2. Прокопеч Л.В. Складові підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарських підприємств [Електронний ресурс] : ЧНУ ім. Федьковича / Л.В. Прокопеч – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/znpn/2011_7/37SPK.pdf.

3. Черевань В.П. Міжнародна економічна діяльність: Навчальний посібник / В.П. Черевань, А.П. Румянцева, Л.Ф. Романенко – Київ: Видавничий дім “Слово”, 2003. – 280 с.

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 41-42.